

אולטימטום

ליכא בארץ הפלאות היתה מורה טובה. מה כל רותיהם של מארכס, קלאוביץ וטוינבי גם יחד לעומת משפט אחד של ספר זה, המשקף בדיוק את מצבה של ישראל — "צריכים לרוץ בכל הכוח כדי להישאר באותו מקום!"

ישראל עומדת על כורר ברזל המתגלגל לראי הרף. היא צריכה לרוץ במקום כוחה כדי להישאר שאל עומדת במקום מוסכן זה. אם תתעייף רג-זה אף לרגע תיפול מן הכדור ותיקבר תחת מחץ משקלו.

בשבעות אלה של הכרעה גורלית מתגלגל הכדור במהירות מסחררת. מעולם לא היתה מוטלת עלינו החובה האכזרית לרוץ בכל כוחנו, ללא היסוס של רגע, כמו עתה.

אולם לא עליבא הקטנה והאמיצה מסמלת ברגע זה את מדינת ישראל. המדינה כולה דומה עתה מאד לאחר מגיבורי של שקספיר, האמלט.

האמלט המסכן נקרא למעשה גדול, אך לא היה מסוגל להחליט. האמלט פירסר בים של פיקסוקים, התנונן בין זרועות הטירוף וזרועות האכזריות.

אסור לתאר את ההנהגה הלאומית כולה בדמותו של ה"צעיר העולה על הבמה כשבדיו עתודת-הבוקר ומדקלם: "להיות או לא להיות, וזו השאלה: / מה נעלה יותר: לשאת באורך רוח / חיי גורל אכזר, אבני מרגמותיו, / או אם חמוש לצאת מול ים היסורים, / למרוח, וקץ לשים להסוף" איש לא יקרא גם באותם שניים-שלושה אנשים הנדרשים להחליט את ההחלטה בשם ישראל. רק הם יודעים את כל הידיעות, רק הם מכירים את כל העובדות הצבאיות, רק הם לבדם יכולים לשקול את כל היקף הסכנה.

דרוש לב קשוח כדי להחליט החלטה שתש-לח מחר אצבע קרה לתוך חיהם הפרטיים של מאות אלפים. אולם גם הגרועה בהחלטות אכזריות פחות מאשר הוסר החלטה.

דרך לגיהנום רצופה, כידוע, בכחנות טובות. הלקח המר של האמלט הוא כי הדרך לאכזריות רצופה בפיסוקים כנים ונכונים.

הקורא את עיתוני ישראל בימים אלה מקבל את הרושם שהמדינה כולה, כמו האמלט, מנהלת מלחמת-עצבים נגד עצמה לאורך כל החיות. אחרת קשה להבין את גבעותי הקשה-הציונים מדי בוקר בעמודי הידיעות, ואשר המדינה מבקשת להיאחז בהם ער למחרת.

פה נאם מיניסטר, שם הודיעו חוגים יודעידבר. הנה נרמזו הרה"משמעות. יש לשקול, יש לדון, העיקר להעביר עוד יום אחד, לדחוק את הקץ ל-24 שעות נוספות, אפילו אם מקרב הדבר את הקץ שלנו.

מתוך מצפון, נהיה לפחדנים, / והאודס הטבעי של עוד-ההחלטה — / ילקה מחיזורונם של היריהורי הלב..."

סר אנתוני אידן נאם נאום. ההנהגה הלאומית קפצה על יואה זה. המנהיגים דחו בתוקף — שקלו — הסתייגו — התקיסו — שללו — שקלו מחדש — נסוגו לאחור — התקיפו שנית — בחנו — דחו בתוקף. כך עשתה גם מצרים. **בינתיים עברו הימים.**

בינתיים הגיעו אוניות מבווימות דנמד אדכ-סנדריה, ומטענן נפרק ברציף מיוחד.

היה צורך לעשות משהו, להחליט סופית. אך ברגע המכריע באה ידיעה חדשה. המרשל טיטו עשוי לתרוף. המרשל טיטו הוא גבר סימפטי. איש משרד-החוץ הישראלי הוזעק לבלגראד. המנהיגים שקלו — ריחרחו — התייעצו. הורע הארוכה של הדיפלומאטיה הישראלית נשלחה למשש את ה"דופק, לבחון, לבדוק, לזחח. עד שבאה ההכחשה, ונסתבר שכל זה לא היה אלא עוד ברוח בריטי בשמי המרחב. **בינתיים עברו הימים.**

אוניות נוספות הגיעו לאלכסנדריה.

הברזים בשמי המרחב הן עופות בית בהשואה לזנשר החמוש המרחף בשמי החלומות הישראליים ב"אמריקה. ישראל ביקשה נשק. משה שרת עצמו מסייר ביבשת הע"שירה. בן-גוריון עצמו שוקל אם לבקר שם. ובכן, משרד-החוץ האמריקאי שוקל, לא, לא משרד-החוץ.

ליריב תקופה נאותה לשקול את דעתו: ארבעים ושמונה שעות.

כדי להקל עליו את ההחלטה, על ישראל להודיע מראש, שלא לצורך מיקוח, בצורה חד-צדדית וברורה, מה תנאיה לשלום. למשל:

- שנחזיר מספר סמלי של פליטים,
 - שנשלם פיצויים הוגנים, בכסף ובסחורות ישראליות, לפליטי מלחמת-ישראל יורשו לחזור, אחרי שנקבל כמוכחם הלאה בינלאומית לצורך זה,
 - שניתן למצריים קשר יבשתי עם ירדן מבלי לחתור אף על שעל אחד של אדמתנו, למשל על-ידי רכבת וכביש אכס"טריטוריאליים בין עזה וחברון,
 - שנצטרף כבוא השלום למחנה הגרול של עמי אפריקה ואסיה בניה הבינלאומית, ונדגול באי-הזדהות קפדנית, שנחתור למסגרת פוליטית מרחבית מאוחדת, שתשמש ערובה למניעת כל מלחמת-אחים שנית בעתיד.
- אם תקבל מצריים תנאים אלה, ייפתח מיד משא ומתן ישיר, פנים אל פנים, אזלי בהשתתפות מתווך ידידותי כמו או-נו, וייחתם הסכם שלום תוך חודש ימים. הסכם זה יבטל את ה"חרם הערבי, יפתח לרווחה את הגבול וירתיק את צבא מצריים מגבול הארץ.**

ואם לא תסכים מצריים לתנאים אלה, או לא תתן תשובה מחייבת וסופית תוך 48 שעות, תראה ישראל את עצמה נתון נה במצב-מלחמה פעיל, ויחזור לקדמותו המצב ששרר בדרום לפני כניסת ההספוג לתוקפה.

כמדה פשוטה אחת, מוכנת בכל ארצות תכד: אולטימטום.

מסתבר שמשרד-הבטחון האמריקאי כבר שוקל, לא, לא הוא — המטכ"ל הוא השוקל, בכובד-ראש וריכוז-הדעת. ואם לא המטכ"ל, בבנינו בעל חמש הצלעות, הרי זה הנשיא החביב עצמו, שקם ממיטת חוליו ושוקל מה הנשק שיש לתיתו לישראל.

ומכיון שאיש לא יעלה על דעתו לצעוד את הצעד המכריע, ממנו אין נסיגה, כל עוד יש תקווה שהנשק האמריקאי יחזיר את מאזן הכוחות במרחב, דורכת המדינה כולה במקום. **בינתיים עוברים הימים.**

אוניות מגיעות דנמד אלכסנדריה.

ושום אוניה דומה אינה מגיעה לישראל, וקרוב לחדאי שגם לא תגיע כל כך במהרה. כי בקאהיר יושב מיסטר הנרי ביירו. גבר זה הוא איש צבא-הקבע, תניך האקדמיה הצבאית, ועל כן קובעת דעתו לא רק במשרד-החוץ אלא גם במטכ"ל. ביי רוד סבור שאפשר להסתדר עם גמאל עבד אל-נאצר. ואין הוא סבור כי שליחת נשק אמריקאי לישראל היא הדרך ה"טובה ביותר לאמריקה לרכוש ידידים ולהצליח בתברה ה"ערבית.

ד מתי נוסף לרמות את עצמנו? עד מתי נדחה את יום ההחלטה? עד מתי ננצל לרעה סבלנות זי של עצמנו? הגיעה השעה האחרונה להחליט: או — או. ההחלטה האחת החשובה היא: כי הסכם שביתת-הנשק, ש"נחתם בין ישראל לבין מצרים, על סמך הנחות מוטעות, בטל ומבוטל. הברירה היא שלום מידי או מלחמה מיידית, ואנו נותנים את הכחידה ליריב.

על ישראל להודיע זאת כפירוש, ועליה לתת